

QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INING IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI

Elmurodova Shahnoza Xusanovna

O'zbekiston Respublikasi Bank moliya akademiyasi tinglovchisi

e-mail: shahnoza11@gmail.com

тел: 93 535-11-10

Annotatsiya: Mazkur maqolada Qo'shilgan qiymat solig'ining (QQS) iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rni tahlil qilinadi. QQS bugungi kunda dunyoning ko'plab mamlakatlarida iqtisodiy siyosatning ajralmas qismiga aylangan soliq turi bo'lib, u nafaqat davlat byudjetini shakllantirishda, balki iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda, ishlab chiqarish va iste'mol jarayonlarini muvofiqlashtirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada, QQSning iqtisodiyotga ta'siri, uning ijobiy va salbiy tomonlari, shuningdek, rivojlanayotgan mamlakatlarda, xususan, O'zbekistonda, uning qo'llanilishi va samaradorligi haqida batafsil ma'lumotlar keltirilgan. Maqola, Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiy faoliyatdagi integratsion roli, soliq tizimining samaradorligini oshirish, resurslarni samarali taqsimlash va bozorni tartibga solish orqali iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashga qanday hissa qo'shishini o'rganadi. Shuningdek, soliq siyosatining davlat iqtisodiyotini modernizatsiya qilishdagi o'rni va uning iqtisodiy islohotlarga ta'siri masalalari ko'rib chiqiladi. Natijada, maqola QQSning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rnini kengaytirish va samarali amalga oshirish uchun zarur bo'lgan yondashuvlar hamda takliflar asosida yakunlanadi. Bu o'z navbatida, mamlakatlarning iqtisodiy o'sishini rag'batlantirish va soliq tizimini takomillashtirishga yo'naltirilgan amaliy maslahatlar beradi.

Tayanch so'z va iboralar: Qo'shilgan qiymat solig'i, diversifikatsiya, iqtisodiy samaradorlik, soliq tizimi, soliq siyosati, iqtisodiy barqarorlik, soliq yuki, davlat budjeti, iqtisodiy modernizatsiya, iqtisodiy o'sish.

РОЛЬ НАЛОГА НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ В ЭКОНОМИЧЕСКОМ РАЗВИТИИ

Аннотация: В данной статье анализируется роль налога на добавленную стоимость (НДС) в экономическом развитии. QQS – это вид налога, который сегодня стал неотъемлемой частью экономической политики во многих странах мира и имеет важное значение не только при формировании государственного бюджета, но и в стимулировании экономического роста и координации процессов производства и потребления. В статье представлена подробная информация о влиянии НДС на экономику, его положительных и отрицательных сторонах, а также его применении и эффективности в развивающихся странах, в частности, в Узбекистане. В статье «Интеграция налога на добавленную

стоимость в экономическую деятельность» рассматривается его роль. , как это способствует экономической стабильности за счет повышения эффективности налоговой системы, эффективного распределения ресурсов и регулирования рынка. Также рассматривается роль налоговой политики в модернизации экономики государства и ее влияние на экономические реформы. В результате в статье делается вывод на основе подходов и предложений, необходимых для эффективной реализации и расширения роли налога. политика в развитии экономики. Это, в свою очередь, дает практические советы, направленные на стимулирование экономического роста стран и совершенствование налоговой системы.

Ключевые слова и фразы: Налог на добавленную стоимость, диверсификация, экономическая эффективность, налоговая система, налоговая политика, экономическая стабильность, налоговое бремя, государственный бюджет, экономическая модернизация, экономический рост.

THE ROLE OF VALUE ADDED TAX IN ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract: This article analyzes the role of value added tax (VAT) in economic development. QQS is a type of tax that has become an integral part of economic policy in many countries of the world today, and it is important not only in the formation of the state budget, but also in stimulating economic growth and coordinating production and consumption processes. The article provides detailed information about the impact of VAT on the economy, its positive and negative aspects, as well as its application and effectiveness in developing countries, in particular, Uzbekistan. The article, Integration of value added tax in economic activity examines its role, how it contributes to economic stability by improving the efficiency of the tax system, efficient allocation of resources and market regulation. Also, the role of tax policy in the modernization of the state economy and its impact on economic reforms are considered. As a result, the article concludes on the basis of the approaches and suggestions necessary for the effective implementation and expansion of the role of tax policy in the development of the economy. This, in turn, provides practical advice aimed at stimulating the economic growth of countries and improving the tax system.

Keywords: Value added tax, diversification, economic efficiency, tax system, tax policy, economic stability, tax burden, state budget, economic modernization, economic growth.

Kirish.

Qo'shilgan qiymat solig'i (QQS) har bir iqtisodiy tizimda muhim rol o'ynaydigan soliq turlaridan biridir. U nafaqat davlat byudjetini to'ldirishning asosiy manbalaridan bo'lib, balki iqtisodiy faollikni rag'batlantirish, ishlab chiqarish va iste'mol jarayonlarini tartibga solish orqali iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi.

Xalqaro tajriba va nazariy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, QQS o'zining eng yuqori samaradorligini faqat sog'lom iqtisodiy siyosat va tizimli islohotlar yordamida amalga oshiradi.

Bugungi kunda Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rnini tobora muhimlashmoqda. Bu soliqning ta'siri iqtisodiyotning barcha sohalariga: sanoat, qishloq xo'jaligi, xizmatlar sektori va hatto bozorning nomoddiy sohalariga ham kengaymoqda. QQS yordamida nafaqat davlat byudjeti to'ldiriladi, balki ishlab chiqaruvchilarga bozor talabini bilish, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish va iqtisodiy resurslarni samarali taqsimlash imkoniyatini yaratadi. O'zbekiston kabi rivojlanayotgan mamlakatlarda, QQS iqtisodiy islohotlar va liberallashtirish jarayonlarini amalga oshirishda muhim vosita sifatida ko'riladi. Shu bilan birga, QQS ning adolatli va samarali taqsimlanishi iqtisodiyotda tengsizlikni kamaytirish va barqaror o'sishni ta'minlashda katta rol o'ynaydi. Maqolada, Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rnini va uning ijobiy hamda salbiy ta'sirlarining tahlili orqali, bu soliq turi mamlakat iqtisodiyotiga qanday hissa qo'shishini ko'rib chiqamiz. Dunyo bo'ylab ko'plab rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar Qo'shilgan qiymat solig'ini iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, samarali resurs taqsimoti va davlat byudjetini to'ldirishda muhim vosita sifatida qabul qilgan. Shu bilan birga, QQSning ijobiy ta'sirini to'liq his qilish uchun davlatning soliq siyosati va iqtisodiy strategiyasining yaxlitligi muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlar, masalan, O'zbekiston uchun, Qo'shilgan qiymat solig'i iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashda muhim vositaga aylangan. Maqolada, Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli, uning iqtisodiy o'sishga ta'siri, davlat byudjeti shakllanishidagi o'rnini va bozorni tartibga solishdagi imkoniyatlari chuqur tahlil qilinadi. Shuningdek, soliq tizimidagi innovatsiyalar va islohotlar yordamida QQSning samaradorligini oshirish yo'llari ko'rib chiqiladi. Maqola, iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va barqaror o'sishni ta'minlash uchun Qo'shilgan qiymat solig'ining o'rnini tushunishga yordam beradi.

Adabiyotlar sharhi.

Adabiyotlar sharhi, Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rnini va uning samarali qo'llanilishini tahlil qiluvchi turli manbalar va tadqiqotlarga asoslanadi. Ushbu manbalar soliq tizimining iqtisodiy o'sish va barqarorlikka ta'sirini, shuningdek, davlatlar tomonidan soliq siyosatidagi o'zgarishlarni qanday amalga oshirishi zarurligini ko'rsatadi. Adabiyotlar sharhi, Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiy o'sish va davlat byudjetini to'ldirishdagi ahamiyatini tushunishga yordam beradi va mamlakatlarning soliq tizimini takomillashtirishga qaratilgan amaliy tavsiyalarni taqdim etadi.

Soliq islohotlari va iqtisodiy rivojlanish bo'yicha O'zbekistonda keng tanilgan mutaxassis A. A. Olimovning "Iqtisodiyotni modernizatsiya qilishda soliq siyosatining

o'rni" nomli asarida Qo'shilgan qiymat solig'ining mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri va uning iqtisodiy islohotlarga qanday moslashishi haqida fikr yuritiladi. Olimov asarida, QQSni samarali joriy etish va uning iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyati, shuningdek, soliq siyosatining iqtisodiy o'sishga ta'siri tahlil qilinadi (Olimov.A 2016).

Sh. S. Yuldashev soliq siyosati va iqtisodiy rivojlanishning o'zaro bog'liqligini o'rganib, Qo'shilgan qiymat solig'ining rivojlanayotgan mamlakatlarda, jumladan, O'zbekistonda qanday ta'sir ko'rsatishini ko'rsatadi. Uning tadqiqotlari soliq tizimidagi o'zgarishlar, soliq islohotlarining davlat iqtisodiyotiga qanday ta'sir etishi, hamda QQSning iqtisodiy o'sishga qo'shgan hissasi haqida izohlar beradi (Yuldashev, 2018)

Tadqiqot metodologiyasi.

Mazkur mavzuni yoritishda tahlil, induksiya, deduksiya, tizimli va kompleksli yondashuv usullaridan foydalanildi.

Tahlil va natijalar muhokamasi.

Qo'shilgan qiymat solig'ining (QQS) iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rni va ta'siri har bir mamlakatda o'ziga xos xususiyatlarga ega. Shu sababli, mazkur bo'limda QQSning iqtisodiyotga ta'sirini tahlil qilish va uning samaradorligini oshirishga qaratilgan tavsiyalarni keltirish maqsadida, O'zbekistonda QQSning roli, ta'siri va imkoniyatlari batafsil ko'rib chiqiladi. Tahlil jarayonida, iqtisodiy islohotlar, soliq siyosatining o'zgarishlari va mamlakatning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shgan asosiy omillar tahlil qilinadi.

Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiy o'sishga ta'siri to'g'ridan-to'g'ri bozorning samarali ishlashiga, ishlab chiqarish va iste'mol jarayonlarining optimallashtirilishiga va davlat byudjetining shakllanishiga bog'liq. O'zbekistonda QQSning joriy etilishi nafaqat davlat byudjetining moliyaviy barqarorligini ta'minlashga xizmat qilmoqda, balki iqtisodiy faollikni rag'batlantirish, ishlab chiqarish sektori va xizmatlar sohasining rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga ham muhim ahamiyatga ega. Iqtisodiy o'sish va QQSning o'zaro bog'liqligi QQS iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri sifatida ishlaydi, chunki bu soliq turi ishlab chiqarish va xizmatlar bozorini tartibga solish, uning samaradorligini oshirish va investitsiya faoliyatini rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekistonda, QQS darajasi va soliq bazasining kengayishi, korxonalarining daromadlarini oshirishga va shu orqali iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Shuningdek, davlat soliq siyosatida yuzaga kelgan innovatsiyalar va soddalashtirish choralari ishlab chiqaruvchilarning soliq yuklamasini kamaytirishga, shu orqali ishlab chiqarish va xizmatlar sektorining rivojlanishiga imkon yaratadi. Investitsiyalar va soliq stimulatsiyasi QQSning samarali joriy etilishi investitsiyaviy muhitning yaxshilanishiga yordam beradi. Bu, ayniqsa, tadbirkorlar va korxonalariga o'z bizneslarini kengaytirish va yangi texnologiyalarni joriy etish imkoniyatini yaratadi. QQSning yagona stavkasi, soliq to'lovchilarga eng moslashuvchan tizimni

taqdim etish orqali, ularning investitsiyaviy faolligini oshiradi. Bu omil O'zbekistonning iqtisodiy o'sishiga ta'sir qiladi, ayniqsa, kichik va o'rta bizneslarni qo'llab-quvvatlash uchun zarur bo'lgan sharoitlarni yaratadi.

Qo'shilgan qiymat solig'i davlat byudjetining asosiy manbalaridan biri bo'lib, uning roli har bir mamlakatning iqtisodiy holatiga qarab o'zgaradi. O'zbekistonda, QQS to'lovlarining o'sishi davlat byudjetining to'ldirilishiga katta hissa qo'shmoqda, bu esa davlatning ijtimoiy va infratuzilma loyihalarini amalga oshirishga imkon beradi. Davlatning soliq siyosatini modernizatsiya qilish va shaffofligini oshirish orqali, QQSdan olinadigan mablag'lar samarali taqsimlanmoqda. QQSning davlat byudjetiga ta'siri O'zbekistonda QQSning joriy etilishi davlat byudjetini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Byudjetdan ajratiladigan mablag'lar sog'liqni saqlash, ta'lim, infratuzilma va ijtimoiy sohalarida amalga oshiriladigan loyihalarga yo'naltiriladi. QQSdan tushadigan daromadlarning oshishi davlatning iqtisodiy o'sish jarayonlarida ishtirokini yanada kuchaytiradi. Shu bilan birga, QQSni samarali yig'ish va taqsimlash orqali davlatning moliyaviy barqarorligini saqlashga erishiladi.

QQSning soliq yuklamasiga ta'siri, QQSni joriy etishdan kelib chiqadigan soliq yuklamasi ba'zan korxonalar va iste'molchilar uchun qiyinchiliklar yaratishi mumkin. Biroq, O'zbekistonda QQSning yig'ilishini optimallashtirish orqali, kichik va o'rta bizneslar uchun soliq yuklamalari kamaytirilgan va ularni rag'batlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar ishlab chiqilgan. Shuningdek, soliq tizimini soddalashtirish va modernizatsiya qilish orqali, o'ziga xos soliq imtiyozlari, masalan, tadbirkorlar uchun soliq amnistiyasi, kichik bizneslarni qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan.

QQSning iqtisodiy sektorlar bo'yicha ta'siri har bir tarmoqning xususiyatlariga bog'liq. QQS ishlab chiqarish, qishloq xo'jaligi va xizmatlar sektoriga ta'sir ko'rsatadi, bu esa iqtisodiy o'sishning turli yo'nalishlarini rag'batlantiradi. Shu bilan birga, QQSning turli tarmoqlarga ta'siri ularning rivojlanish strategiyasiga, investitsiyalar va innovatsiyalarni jalb qilishga, shuningdek, iqtisodiy resurslarning samarali taqsimlanishiga bog'liqdir. Ishlab chiqarish va xizmatlar sektori O'zbekistonda ishlab chiqarish sektori QQSdan eng katta ta'sirni ko'rmoqda. QQSning iqtisodiy sektorlarga ta'siri, ayniqsa sanoat va xizmatlar sohalarida o'z aksini topadi. Bu sektorlarda ishlab chiqarish jarayonlarining optimallashtirilishi, raqobatbardoshlikning oshishi va mahsulotlar qiymatining oshishiga xizmat qiladi. Bunday holat ishlab chiqaruvchilarga o'z mahsulotlarini raqobatbardosh narxlarda sotish imkonini yaratadi. Xizmatlar sektori esa, QQS orqali nafaqat daromadlarni oshiradi, balki shu orqali yangi xizmatlar va biznes modellari ham rivojlanadi.

Qishloq xo'jaligi va boshqa tarmoqlar, O'zbekistonda qishloq xo'jaligida QQSning ta'siri ayniqsa noaniq, chunki bu tarmoqda ishlab chiqarilgan mahsulotlar ko'pincha subsidiyalar yoki davlat qo'llab-quvvatlashi bilan sotiladi. Shu bilan birga, QQSning qishloq xo'jaligi mahsulotlariga ta'siri to'g'ridan-to'g'ri bo'lmasa-da, iqtisodiy

o'sishga ta'sir qilishda o'z ahamiyatiga ega. Davlatning soliq siyosati va imtiyozlari orqali qishloq xo'jaligi sektoriga qo'llaniladigan soliq yuklamalari kamaytirilgan va bu sektorni rag'batlantirishga yordam beradi.

Qo'shilgan qiymat solig'ining o'ziga xos ijobiy va salbiy tomonlari mavjud. Uning ijobiy tomoni iqtisodiy o'sish, ishlab chiqarish va iste'molning stimulanishi, shuningdek, davlat to'ldirilishidir. Biroq, salbiy tomoni ba'zi hollarda soliq yuklamalarining ortishi va kichik bizneslarga berilayotgan imtiyozlar yoki subsidiyalarning yetishmasligi bilan bog'liq.

Ijobiy tomonlari

-Davlat byudjetining barqarorligini ta'minlash.

-Bozorni tartibga solish va iqtisodiy resurslarning samarali taqsimlanishini rag'batlantirish.

-Ishlab chiqarish va xizmatlar sohasidagi samaradorlikning oshishi.

Salbiy tomonlari

-Soliq yuklamasining ortishi ba'zi sektorlar uchun muammo tug'dirishi mumkin.

-Kichik bizneslarning raqobatbardoshligini kamaytirishi va innovatsiyalarni joriy etishdagi to'siqlar.

Qo'shilgan qiymat solig'ining iqtisodiyotni rivojlantirishdagi roli va ta'siri shuni ko'rsatadiki, uni samarali joriy etish va modernizatsiya qilish mamlakat iqtisodiyotining barqaror o'sishiga xizmat qiladi. Shunday qilib, O'zbekistonda QQSni qo'llashda bir nechta tavsiyalarni ko'rib chiqish zarur:

Soliq tizimini soddalashtirish – Kichik va o'rta bizneslarni qo'llab-quvvatlash uchun soliq tizimini soddalashtirish, soliq to'lovchilarga yanada qulay sharoitlar yaratish.

Soliq imtiyozlarini ko'paytirish – Innovatsion texnologiyalarni joriy etayotgan kompaniyalar uchun soliq imtiyozlarini taqdim etish.

Byudjetni samarali taqsimlash – QQSdan tushadigan mablag'larni samarali taqsimlash, ijtimoiy va infratuzilma loyihalarini amalga oshirishda foydalanish.

Bozorni yanada shaffoflashtirish – Soliq siyosatini yanada shaffoflashtirish va korrupsiyani kamaytirish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish.

Xulosa qilib aytganda, Qo'shilgan qiymat solig'i O'zbekistondagi iqtisodiy o'sishning samarali vositasi bo'lib, uning iqtisodiyotga ta'siri ijobiy va barqaror rivojlanishga xizmat qilmoqda.

Soliq tizimini yanada soddalashtirish: O'zbekistonda Qo'shilgan qiymat solig'ining samarali joriy etilishi uchun soliq tizimi yanada soddalashtirilishi zarur. Soliq to'lovchilarga yengillik yaratish va soliq hisoboti jarayonlarini optimallashtirish, kichik va o'rta bizneslarni qo'llab-quvvatlashga yordam beradi. Soliq stavkalarini soddalashtirish va tizimni avtomatlashtirish orqali, byurokratik to'siqlarni kamaytirish, soliq to'lovchilarni rag'batlantirish va soliq to'lashni osonlashtirish mumkin.

Soliq imtiyozlarini va subsidiya mexanizmlarini kengaytirish: Soliq imtiyozlari va subsidiya mexanizmlari ishlab chiqarish va xizmatlar sektori, ayniqsa, innovatsion texnologiyalarni joriy etayotgan kichik va o'rta bizneslar uchun muhimdir. Davlat, ishlab chiqaruvchi kompaniyalar va texnologiya sohasidagi innovatorlarga soliq imtiyozlarini taqdim etish orqali, ularning raqobatbardoshligini oshirishi mumkin. Bu, o'z navbatida, iqtisodiy o'sishni va yangi ish o'rinlarini yaratishga yordam beradi.

QQSni sektorlar bo'yicha moslashtirish: Qo'shilgan qiymat solig'ini har bir iqtisodiy sektor uchun alohida moslashtirish zarur. Masalan, qishloq xo'jaligi, energetika, va kichik tadbirkorlik uchun soliq yuklamalari kamaytirilishi va soliq bazasidagi bo'shliqlarni to'ldirishga yo'naltirilishi kerak. O'zbekistonning qishloq xo'jaligi sohasidagi soliq siyosatini yaxshilash va bu sektorda ishlab chiqarishni rag'batlantirish orqali, uzoq muddatda oziq-ovqat xavfsizligi va eksportni oshirish mumkin.

Iqtisodiy sektorlarda soliq siyosatini innovatsion rivojlantirish: Yangi texnologiyalarni, raqamli xizmatlarni va aqlli ishlab chiqarishni rivojlantirish uchun soliq siyosatini zamonaviylashtirish zarur. Shu bilan birga, maqsadga muvofiq ravishda, intellektual mulk, raqamli iqtisodiyot, va yashil texnologiyalarni soliq imtiyozlari bilan rag'batlantirish kerak. Raqamli to'lov tizimlarini joriy etish va soliq to'lovchilar uchun qulay platformalar yaratish orqali, soliq yig'implarining samaradorligini oshirish mumkin.

Davlat byudjetining shaffofligini ta'minlash va korrupsiyaga qarshi kurashish: Qo'shilgan qiymat solig'idan tushadigan mablag'larni samarali va shaffof taqsimlash, korrupsiyani kamaytirish uchun kuchli nazorat mexanizmlarini yaratish zarur. Byudjet mablag'larini to'g'ri yo'naltirish va ularni ijtimoiy infratuzilma, sog'liqni saqlash, ta'lim va ekologik loyihalarga sarflash, davlatning iqtisodiy barqarorligini ta'minlashga yordam beradi.

O'zaro ta'sirlarni yanada chuqurroq tahlil qilish: O'zbekistondagi soliq islohotlari va iqtisodiy rivojlanishning o'zaro ta'sirini chuqurroq tahlil qilish zarur. Buning uchun, soliq islohotlarining iqtisodiy sektorlar, turli hududlar va ijtimoiy qatlamlarga bo'lgan ta'sirini o'rganishga alohida e'tibor qaratish lozim. Davlat siyosati va soliq tizimining o'zgarishi ijtimoiy tenglikka, daromad taqsimotiga va ijtimoiy barqarorlikka qanday ta'sir qilishini tahlil qilish, samarasiz chora-tadbirlarni bartaraf etishga yordam beradi.

Xulosa va takliflar.

Qo'shilgan qiymat solig'i iqtisodiy rivojlanishda muhim vositadir. Qo'shilgan qiymat solig'i iqtisodiyotning turli sohalarini tartibga soluvchi va davlat byudjetini shakllantiruvchi muhim vositadir. O'zbekiston iqtisodiyotida QQSning joriy etilishi, ishlab chiqarish va xizmatlar sohasida samaradorlikning oshishiga, raqobatbardoshlikning rivojlanishiga va iqtisodiy o'sishning mustahkamlanishiga yordam bermoqda.

QQS davlat byudjetining barqarorligini ta'minlashda yordam beradi. Qo'shilgan qiymat solig'ining ahamiyati, davlat byudjetining mustahkamlanishida va ijtimoiy xarajatlarning samarali taqsimlanishida namoyon bo'ladi. Bu soliqning natijasida olingan mablag'lar, davlatning ijtimoiy va iqtisodiy loyihalarini moliyalashtirishga yo'naltirilmoqda, bu esa O'zbekistonning barqaror rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

QQSning iqtisodiy sektorlarga ta'siri iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. QQS ishlab chiqarish va xizmatlar sektorlarini rag'batlantirishga xizmat qiladi. Yangi texnologiyalarni joriy etish, ishlab chiqarishning diversifikatsiyasi, va raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi, shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi.

Soliq siyosatini innovatsionlashtirish va modernizatsiya qilish zarur. Qo'shilgan qiymat solig'ining samarali joriy etilishi uchun, soliq siyosatini modernizatsiya qilish, yangi iqtisodiy sektorlarga moslashtirish, va kichik biznesni qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan chora-tadbirlar ishlab chiqish zarur. Shuningdek, davlat tomonidan innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash va raqamli to'lov tizimlarini kengaytirish muhimdir.

Davlatning moliyaviy barqarorligi va ijtimoiy islohotlarni qo'llab-quvvatlash. Qo'shilgan qiymat solig'i mamlakatning moliyaviy barqarorligini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Davlatning iqtisodiy islohotlar, ijtimoiy sohalarga ajratiladigan mablag'lar va infratuzilma loyihalari orqali iqtisodiy o'sishni barqarorlashtirishda davom etishi kerak.

Soliq tizimini yanada shaffof qilish va korrupsiyaga qarshi kurashish zarur. O'zbekistonning soliq tizimi shaffof va samarali bo'lishi uchun korrupsiyaga qarshi kurashish va soliq yig'implarining to'g'ri taqsimlanishiga erishish muhimdir. Davlat bu borada qattiq nazorat mexanizmlarini kuchaytirib, soliqlarni to'g'ri yig'ish va taqsimlashni ta'minlashi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Nazarali o'g'li, M. S. (2023). THE STUDY OF VALUE-ADDED TAX: KNOWLEDGE FROM THE EU VAT EXPERIENCE AND UZBEKISTAN'S VAT SYSTEM. *QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 9, 131-135.
2. Otto, M., & Thornton, J. (2023). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I VA AYLANMADAN OLINADIGAN SOLIQ TO'LOVCHILARINI BIR-BIRIDAN FARQLI JIHLARINI BAHOLASH. *QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI*, 9, 140-143.
3. Po'latov, S., & Farmonov, I. (2023). The Role and Significance of Internal Audit as an Effective System of Internal Control in Business Entities.
4. Erkabaevich, R. L. (2023). SOLIQ ORGANLARINING COLIQ TO'LOVCHILAR TOMONIDAN QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI HISOBLAB CHIQRISHDA AMALGA OSHIRILADIGAN VAZIFALAR

ТАНЛИЛИ. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 18(7), 94-101.

5. Shuxratjon o'g'li, T. E. (2024). O 'ZBEKISTONDA QO 'SHILGAN QIYMAT SOLIG 'INING IJTIMOYIY HAMDA IQTISODIY ROLI. *Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari*, 12(1), 25-31.
6. Izzatullo o'g'li, Z. Z. (2024). Qo'shilgan qiymat solig'ining salbiy farq summasini qoplashning muammoli jihatlari: Vazirlar Mahkamasining 489-sonli qarori asosida. *Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi*, 5(2), 3-6.
7. Vahobov, A. V., & Jo'rayev, A. S. (2009). Soliqlar va soliqqa tortish. *Darslik-T: Sharq*, 448.